

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

ORGANUL

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Stăruiri greșite.

Am întâlnit zilele astea un tinăr absolut de gimnasiu, fiu din părinți țărani, cari nu-l pot sprigini decât cu foarte-foarte puțin la școală. Dar' prin vrednicia lui, luat la „masa studenților“ (în Brașov), dând lecții și trăind „cum am putut“, a absolvat gimnasiul cu succes eminent.

L'am întrebat ce se face acum?

— Singur nu știu. Mijloace de-asta prin orașe mari la universitate, n'am, stipendiu n'am căpătat.

* — Vezi dle, în situația de azi, cu viitorul ce azi îl au preoții, și în starea d-tale materială, eu cred că mai curând și mai bine ți-ajungeai norocul intrând la teologie. Ai spese puține, poți căpăta și un mic stipendiu. Dar' poate nu-ți place »popia«.

— Ba mie, drept se-ți spun, îmi place. M'am și gândit mult la cariera asta, și nu știu de nu voiu ajunge tot la ea, dar' cutari și cutari (și spune numele unor bărbați de mine mult stimăți, muncitori în câmpii culturii și educațiunii naționale), m'au desmântat mereu, că pe la noi ar fi mare lipsă de un avocat român, că azi sunt numai streini, și că statul preoțesc e șa și șa, și m'au înduplecat să merg la Pesta și m'am înscris la jură, am cheltuit vre-o 60 fl. adunați dela acești binevoitori ai mei, și după înscriere m'am întors acasă, să studiez privat, că acolo n'am cu ce mă susține.

M'a mișcat și în același timp suferat istoria tinărului. E student eminent, îi place preoția, și totuși oameni binevoitori lui îl desmântă dela ea, între altele și pe cuvânt că statul preoțesc e șa și șa, și — se vede — potrivit numai pentru tinerii cari la alte cariere n'ar face ispravă!

Eată o judecată, după părerea noastră, neiertat de greșită. E aceeași părere greșită, care o avem și față de

negoț de pildă. «De nu 'mi-a învăța carte, îl dau la boltă»... Adecă la boltă dăm numai ce nu e bun de altceva. Apoi așa va fi și «boltașul». Un sfrîrnariu și-un vai de loc. Noi dimpotrivă zicem: dați la prăvălie băieții cei mai ageri de minte, căci ei au să țină pept și întrecere cu tovarăși negustori cari de cari mai isteți, și copii cu cap slab nu vor face lucru mare.

Tot așa judecă oamenii nostri în ce privește pe tinerii de dat la teologie ori pedagogie, ca să se facă *preoți și învățători*. Și-apoi ajungi să zici că «statul preoțesc e șa și șa». Da, dacă noi nu îndrumăm în el elementele cele mai îngrijite. Deși aceea o recunoaștem cu toții, că ori-ce mișcare, culturală, economică, națională, politică, de ori-ce natură, *nu o putem duce deloc înainte, de n'om avea spriginul puternic al preoțimii, învățătorimii*. Iată străinii înțeleg aceasta, și voesc să ne lipsească prin mijloace de cumpărare, de spriginul puternic al acestei clase prețioase! Și de vor fi preoții nostri tot «șa și șa», să știți că reuvoitorii nostri își vor ajunge scopul, *dar' de vom ridica nivelul acestui stat preoțesc și învățătoresc, mișcarea noastră în toate privințele vom putea-o duce întreit mai cu succes înainte, decât altfel*.

Uitați-vă în biserica gr-or. din patrie. Un singur fiu genial i-a dat D-zeu în veacul ce acum moare, pe Marele Șaguna, care, deși cap luminat, nu s'a dorit altfel de «domn», decât preot, deși între împregiurări înmiit mai triste. Și ce a făcut acest singur fiu genial al acestei biserici cu biserica sa? Din praf și prăpădenie, la lumină și strălucire a ridicat-o, din nimica, la comparativ foarte mult!

Trimiteti în statul preoțesc mii de capete vii, agere, cu studii mai înalte, și nu numai biserica, ci poporul întreg, neamul, altfel și înzecit se va ridica, și toată «sărăcia» și ticăloșia de care ne plângem, se va spăla de pe fața noastră

ca neam, ca biserică, ca tot, cum se spală un praf așezat de volbura vremilor rele, pe trupul și pe fața bietului drumar pe drumuri grele!

Dar' de vom abate și pe cei cari, buni fiind, au aplicare spre aceste cariere, — slabă nădejde în toate privințele!

AGRICULTURA

Calendar. (Octomorie).

Acasă. Alege de prăsilă cu prilejul culesului, tului de cucuruz cât mai lungi și groși, înzestrați peste tot cu boabe mari, grele, răscapte; lăsați fiecărui tulu 3—4 foi, cu cari apoi îi legați pe prăjini sau îi împlețiți în cununi și pentru o desevîrșită uscare și bună păstrare îi puneți în locuri svătate și bine aerisate: pe sub streșinele caselor ș. a. l.

Culegeți și cărați cucuruzul peste zi și-l desfaceți de foi sara și dimineața. Foile desfăcute de pe tului de cucuruz dau un bun nutreț pentru vite, îndeosebi pentru vacile cu lapte, de aceea cucuruzul e bine să se culegă cu foaia.

Alegeți cucuruzul necopt și-l întrebunțați pe dată, dându-l la vite și rîmători; dacă ați avea mult astfel de cucuruz și v'ar fi cu neputință să-l uscați, îl puteți mura, păstrându-l ca nutreț pentru vite pe timpul iernii. Măncând mămăligă sau malaiu din cucuruzul necopt, după ce acesta s'a încins și și stricat, oamenii se bolnăvesc de *Pellagra*, o boală din cele mai primejdioase; chiar și animalele capătă deosebite boale, mănând astfel de cucuruz.

Neavând coșere anume sau nu îndeajuns pentru păstrarea cucuruzului, puneți-l în straturi cât de subțiri pe podurile caselor și ale grajdurilor, răscolindu-l bărbătește cel puțin odată în fiecare săptămână.

Scoateți crumpenele și napii de nutreț pe timp uscat și, înainte de ce le-ați pune spre păstrare în pivniță sau în groapă, lăsați-le să se sbicească în șură sau alt loc adăpostit.

Răscoliți cât de adeseori și grăunțele de grâu, ș. a., adunate pentru păstrarea peste iarnă.

Pe dată ce vă îngăduie lucrările mai grabnice, nu uitați a vă îngriji și de taină pentru timpul iernii.

Trecerea animalelor dela nutreț verde la de cel uscat se întempe cu încetul; trecerea repede poate fi primejdioasă. Nutriți regulat porcii puși la îngrășat.

Dacă n'ați avea îndestul material de așternut, adunați frunze uscate.

In grădină. Culegeți poamele fiind sbicite de ploaie, brumă sau rouă, altfel se putrezesc. Săpați și gunoiți locul meniț

pentru sămănarea simburilor de poame, și sămănați-i cât mai neîntârziat. Răsădiți pădureți și altoi. Săpați în jurul tuturor pomilor și începeți gunoarea lor.

Scoateți legumele și le așezați spre păstrare; ear' straturile le săpați din nou, ca pământul să degere peste iarnă. Răsădiți sălată.

Adunați fără preget păpușile de omide.

In agri, fenațe și vii. Arați locurile menite a fi sămănite în primăvară. Gerul le îmbunătățește. Trageți brezde de scurgere în locurile cu holde.

Nu uitați a chibzui asupra împregiurării: unde și cum ați putea sămăni cu mai multă nădejde de isbândă tritoiu. Pregătiți spre acest sfârșit măcar o parte din pământul menit a rămănea ogor.

Grăpați cruciș și curmeziș fenațele, trifoiștile și luțerniștele. Ingrășați fenațele cu gunoiu. Faceți brezde și șanțuri de scurgere.

Amănați cât numai se poate culesul viilor, ca să dobândiți un vin cât mai bun. La cules alegeți strugurii barem în 3 părți, după-cum adecă unii sunt răscopți, alții copti ear' alții putrezi și acri.

Sămănați trifoiu în cucurușiști!

În nr. 34 al „*Bun. Econ.*” am îndemnat pe iubii cetitori să samene trifoiu în holdele de toamnă. De astădată le atragem luarea amintă asupra împregiurării de mare însămnătate, să samene trifoiu în cucurușiști.

Este știut, că la noi mai pretutindenea, unde isbutește cucuruzul, isbutesc și grâul și orzul; de aceea se și sămăne aceste plante în un anumit rînd unele după altele. Ear' unde isbutesc grâul și orzul, acolo isbutește și trifoiul. În urmare cucurușiștile noastre mai toate dearîndul ar fi potrivite și pentru trifoiu. Prin aratul de primăvara

și prin cele două săpături, locul, de pe care se ia acum cucuruzul, este bine pregătit pentru cultura trifoiului; acest loc rămăne de obicei și bine îngrașat prin gunoarea făcută pe sama cucuruzului.

În hotarul multor comune și mai cu samă în la acelora din apropierea muntelui, unde pământul arător e puțin, îndată după culegerea cucuruzului se face în același loc sămănatul grâului, fiindcă hotarele sunt împărțite nu în trei, ci numai în două părți. În această întemplantare, după sămănatul grâului, poate urma și acela al trifoiului; dacă însă nu s'ar face acum, sămănatul trifoiului se poate face primăvara tare de timpuriu și de dorit ar fi să se facă cât mai în multe locuri.

Dar' pe urma cucuruzului în cele mai multe locuri nu se mai sămăne nimic, ci se lasă ogor, fără a se lua în decurs de un an aproape nici un folos. Acesta e un rău mare și nu e bine să rămăne neîndreptat. Să vedem deci, ce s'ar putea face?

După plantele de săpat, cum e cucuruzul, dacă locul a fost și gunoit, pământul rămăne desfundat, curățit de burueni și destul de bun, astfel că trifoiul reușește sigur; ear' după el spicoasele de toamnă și primăvară reușesc deopotrivă. Urmează că în cucurușiștile cari timp de un an se lasă ogor sterp, se poate sămăne fără nici o teamă trifoiu. Anume: se va urma, că acolo unde sunt numai două hotare, pascându-se o săptămână

până în zece zile în tului, apoi arându-se și sămănându-se ovės și îndată trifoiu. Dacă aceasta nu s'ar face acum, ar trebui negreșit să se facă de cu primăvară. Până trifoiul își imputerește rădăcinile, ovėsul se face bun de coasă sau de păscut. Cosindu-se sau pascându-se ovėsul trifoiul începe a se desvolta cu putere și înafară, astfel, că ne dă o cositură de mare preț și mai rămăne timp pentru sămănarea grâului în toamna viitoare.

Din nou spunem, că la un juger sunt de lipsă 4½—6 kgr. sămăntă, care se îngroapă numai 1½ cm. până în 2 cm. în pământ; bun serviciu face spre acest sfârșit o grapă ușoară de lemn sau și numai o legătură bună de mărăcini, ori tăvălugul.

ROMUL SIMU

V I I E R I T

Indreptar

pentru manipularea în chip rațional a mustului și a vinului.

Instrucțiuni date de ministerul reg. u. de agricultură.

(Urmare).

Alegerea strugurilor.

În vii de soiuri mestecate se întemplantă adeseori că un soi e copt de tot, altul e necopt și altul e deja înflorit, dat pe putrijune. E lucru foarte firesc, că din atari vii se nu putem face un vin nesmintit bun.

Ca și între astfel de împregiurări

toată viața: la gât o legătură roșie ca sângele iepurelui, cu capetele fluturând în vînt. De sub pălărioara lui, pusă cu meșteșug pe sprinceană dreaptă, se lasă pe frunte colțul pîrului lins. Un brău conabiu, din care iese un flueraș alb și plecat spre dreapta, despărțea un mintean nou de pantalonii albaștri închiși; mustața-i rară, pusă cu fusul, îi acoperea gura largă și buzele groase; ear' fața lui ciupită, par'că era mîncată de molii; dar' le uitai pe toate, când îi priveai legătura și mai ales ghețele strălucitoare cu tocurele înalte și ascuțite.

Drăcoasele de fete se întorceau una la alta: »uite soro, Corcodel, ei vezi? să nu mori? Bată-te să te bată! De aceea o fi în-târziat, mai știi, dracu, o fi pus ochii pe vr'una din noi!»

— Aidi, aidi, hora, nea Chivule, hora a nouă; s'o învățăm odată, zi nea Chivule!

— Nu cânt azi, sunt necăjit, nu cânt!

— Da ce ai, nea Chivule? nu-ți sunt toți boii acasă, n'ai dormit bine azi noapte?... Auziți fetelor, nu vrea să cânte. Puneți mîna pe el să-l întindem nițel la mașină, să-i vie chef de cântat.

FOIȚĂ

CHIVU CORCODEL

Pe o pajiște verde la marginea satului, împrejurul morii de vînt, fetișcanele și băețandrii se sbenguesc. Aci vezi pe câte unu că se repede la una și-i dă o palmă, așa în glumă; aci o ia de gât, o ciupește, apoi se ia după ea s'o prindă, că s'a ascuns după moară și-i face în necaz.

— Stăi, stăi, că puiu eu mîna pe tine! și dă în dreapta, dă în stînga, până o prinde. Și celelalte o necăjesc: »sic, sic, că te-a prins».

— Da ce, soro, să te pui cu nebunu. Nu vezi că i-a eșit sufletu alergînd! E nebun, când o ia în gât, n'o mai scoți la căpătăiu cu el.

Și ear' aleargă, țipă, sar, par'că ar fi niște pui de barză, care se încearcă să sboare.

Pe urmă... odată se opresc cu toții și și aruncă ochii spre sat: »nu mai vine, nu mai vine, soro, și e târziu, de-acum încolo se în-

cepe hora în sat, când o să mai jucăm? Nu mai vine; ce-o fi avînd?»

Din când în când câte-o fată este din sat și o ia rasna spre moară, ca niște potârnicchi spăriațe de vîntor.

E sərbătoare, și fetele și băețandrii se învață să joace la marginea satului — la *marne*, cum zic ei, — că așa-i datina: fata când se prinde în hora satului, se știe, că de, o privește o lume întregă și e rușine când îndrugă așa fără rost...

Odată se opresc cu toții și pun mînile la sprincene, și se face o tăcere par'că n'ar fi nimeni pe-acolo: »uite-l, uite-l!» — și nea Chivu vine încet, tacticos — șontic, șontic! Să-l fi vîzut, a început să rîză de departe. Fetele se reped spre el, dar' de-odată se opresc. Toate se uită la el, par'că ar fi altă aea: »uite nea Chivu, bre, bre, da bine te-ai gătit! Mă, mă, ce mîndru, par'c'ai fi un ginere»; da nea Chivu înaintează rîzînd, când la una când la alta, și merge tacticos, șontic, șontic!

Nici-odată nu se gătise nea Chivu ca în ziua aceea; să-l fi vîzut, nu-l mai uitai

să câștigăm un vin bun, trebuie să alegem strugurii, lucru cari se face în următorul mod mai simplu și mai fără cheltuială:

Punem în casa de stors o masă mai mare în 3 colțuri.

Marginile mesei vor fi încungiu-rate cu o dungă (părcaș), înalte de 25 cm., ear' colțurile să-i fie râtezate dând lăturici ca de 30 cm. lungi, formând 3 deschizături (guri) în cele 3 colțuri ale mesei. Sub fiecare deschizătură a colțului se stee o bute pentru spriginirea strugurilor ce-i vom alege.

Strugurii culeși de-a valma din viie, îi vârsăm cu botele pe această masă, ear' trei lucrători stând la cele 3 colțuri ale mesei vor alege strugurii în 3 părți. Unul alege numai strugurii necopți și-i bagă în butea dela colțul lui, altul pe cei copți, punându-i în butea sa, și al treilea pe cei înfloriți și putreziți în a sa. Strugurii astfel aleși îi zdrobim deosebit și-i stoarcem deosebit.

În chipul acesta dobândim trei feluri de vin: un vin de întâiul rang pentru friptură, un vin de masă nițel cam acriu, ear' din cei înfloriți, după o curățire a mucegaiului, tot putem dobândi un vin de-așa.

Putem folosi pentru alegere și o masă numai cu 2 capete, dacă alegem strugurii numai în două părți, în buni și răi. (Vom pune atunci pe cei necopți cu cei putreziți la un loc).

Și drăcoasele se reped la el.

— Stați, cânt, stați!

Nea Chivu era flăcău bătrân, ei, ai de sama lui aveau copii de opt zece ani, da el n'a avut noroc să se însoare, nu știa nici el, de ce n'a avut lipiciu, că de, slavă Domnului, tocmai urit nu e, sêrac nu e, iacă nenorocul a căzut pe el. Era mic, un copil, ca toții copiii, s'a dus și el să fure prune dela o afurisită de babă, și ceasu rău, când e să se întâmple omului, se întâmplă, că așa vrea D-zeu. S'a suit în pom, a cules câteva prune, s'a mutat pe altă cracă, pe urmă pe una mai subțire și mai în virf și poate pirdalnicele de prune din sin au atârnat greu, ori el s'a isbit de vre-o ramură, că tocmai când se gătea să se dea jos, iacă-tă baba, și cum și-o fi perdut cumpētu, cum s'o fi întâmplat, nici el nu știe, s'a rupt craca și a căzut tocmai din virtu pomului, și atâta i-a fost. De-atunci a rămas cu un picior mai scurt.

Și de câte-ori povestește nea Chivu de ce-a rămas schiop, i-se umple ochii de lacrimi, da pe urmă tot el începe să ridă: »da ce, asta nu-i nimic, par'că numai eu sunt

La pregătirea vinului roșu nu e iertat să cruțăm puțină cheltuială ce o avem cu alegerea strugurilor, alegerea să o facem negreșit, căci materia colorată a strugurilor putreziți este deja în descompunere, și aceasta strică și materia ce dă culoarea din strugurii buni. E știut din pățanie, că din struguri negri dați pe putrejune, nu va ieși vin roșu cu față curată nici-odată, și numai cu trudă grea de limpezire putem reda vinului față și-l putem face bun.

Culegerea boabelor.

La strugurii albi nu se obișnuiește decât la câteva soiuri, ca boabele să fie culese (despoiare) de pe ciorchini, — la facerea vinului roșu însă, e de lipsă această despoiare a boabelor de pe cotoare, dacă e ca să dobândim un vin de calitate bună, corăspunzător gustului de azi, și mai puțin acriu.

Pentru desfacerea boabelor de pe cotoarele de struguri s'au fabricat până-acuma mai multe feluri de instrumente, dar' la toată întâmplarea cea mai ieftină și mai nimerită e despoiarea făcută în formă de ladă din lături subțiri, sau grătariul făcut din drot alb.

Despoitorul de lemn e o ladă de lemn scundă în păreți, în patru colțuri, de 1½ metru lungă și 80 cm. lată, al cărei fund să fie alcătuit din lături subțiri în așa chip, că la încrucișarea laturilor să rămână deschizături, prin

așa, bine că n'a dat D-zeu să mă schilodesc mai rău!

Și când îl întreba cineva: »da cum ai învățat să cânti cu flueru, nea Chivule?« Răspundea liniștit:

— Ei, asta a fost mai ușor, începusem să mă duc și eu la *marnă*, da băeții mă luau la goană și eu mă ascundeam în câte un șanț și ascultam la ei. Ce, eram mic pe-atunci, se luau de mână băeții și fetele și unu cânta din gură și jucau cu toții. Da știam și eu să cânt din gură, când mă duceam la horă în sat, băgam de seamă cum cântau lăutarii și cântam în gând după ei, pe urmă flueram și, când mă duceam acasă, nu mai îmi tăcea gura. Într'o zi ne-am dus la țîrg și m'am rugat de tata de mi-a cumpărat un fluer. Atunci a mers mai lesne, cum auzeam un cântec nou, mă duceam fuga acasă și-l încercam și eu, și, până nu-l cântam bine de tot, nu-l lăsam. Într'un an, doi, am învățat toate cântecele din sat și într'o zi m'am rugat de un băiat să mă ia și pe mine la *marnă*, și dacă le-am cântat din fluer, m'au primit și pe mine și de-atunci am cântat mereu...

cari boaba de strugure să încapă să cadă. O atare ladă o poate face, pentru preț mic, ori-care măsar și are însușirea de preț, că poate fi ținută în curat, nu se ruginește ca cea de drot.

Despoiatoarea cea de drot se capătă gata, numai la aceea trebuie să fim băgători de samă, că drotul să fie cositorit, căci altfel drotul de fer se cam topește în acreală mustului și vinul va fi negrit.

În scopul desfacerii boabelor, trebuie să descărcăm strugurii negri, cei îndeplin copti din botă de-adreptul pe despoiatoare, care se așează pe două lături mai tari de-asupra buții, și strugurii atâta îi mișcăm în sus și în jos, până le-au căzut boabele în bute. Boabele desfăcute astfel de pe cotoare, vor fi puse și ele în saci și așa stoarse, sau măcinate în zdrobitorul de struguri cum s'a descris mai sus.

(Va urma.)

STUPĂRIT

Calendar. (Octomvrie)

In stupină. Rătezați cam de o palmă fagurii din coșnițele de nuiete, ce sunt pline până la poliță. Lasă urdinișele neîntrerupt deschise, ca albinele să sboare în zilele frumoase. Dacă n'ai fi strîmțat urdinișele și n'ai fi lipit coșnițele de-arîndul, și mai cu samă de jur-împrejur unde se ating cu polița stupinei, să nu mai amâni acum. Îmblojiți coșnițele cât de timpuriu cu haine mai slabe, cu sucituri de paie, sau măcar așezați câte o coșniță goală (de-nuiete) peste fiecare coșniță cu albine. Chiar și

— Sêrba, nea Chivule, Sêrba!

Nea Chivu își scoate flueru din brâu și-i zice. Fetele și băeții se fac roată împrejurul lui, da George a lui Dinu îi dă cu gura:

Și la dreapta, mēi!... una, două, trei!

Și la stînga mēi!... una, două, trei!...

— Alta! Zi alta, nea Chivule.

— Mēi băeți, eu zic s'o lăsăm. Ce dracu, numai voi să jucați? Sunt lăutaru vostru?

— Așa, nea Chivule? bine, să ții minte, aveam de gând să-ți ghicesc, după-ce s'o strica hora, da acuma nu-ți mai ghicesc! Aidi, nea Chivule, zi hora, zi nea Chivule!

Și nea Chivu n'are ce să facă. Stanca lui Rădilă are ochi căpriei și când se roagă ea, el par'că nici nu poate s'o privească în față, da nu poate să zică nici: »nu mai cânt«, par'că-i încleștează D-zeu gura.

— Iacă o cânt și pe asta, da să știți că e cea din urmă. Și nea Chivu ridică frumos flueru la gură, își potrivește degetele pe găuri, se întepenește în picioare, se uită în toate părțile și începe. Fetele și flăcăii se iau de mână și tropăe după fluer, da George îi dă mereu cu gura:

numai așa albinele ierneză mai bine, ca dacă coșnița ar fi cu totul descoperită. Presărați cenușe împrejurul coșnițelor de nuiele.

Scoateți fagurii din despărțământul de miere al coșnițelor mobile, și întocmiți pentru iernat fagurii din despărțământul de clocit. Grijiți, ca îndată sub polița coșniței să fie faguri cu miere astupată. Despărțământul de miere umpleți-l cu paie curate, bine uscate sau cu fășii rămase din oblitul scândurilor.

Adunați de pe câmp un fel de scăieți aproape întocmai ca porcii de turbare, și puneți-i împrejurul coșnițelor. În acești scăieți șoarecii se înțepă și ei se feresc de coșnițe.

Dela Reuniunea rom. de agricultură din com. Sibiului.

Expoziție de vite în Mercurea.

În conformitate cu programul de lucru, stabilit de comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, pentru aranjarea expoziției de vite împreună cu distribuire de premii în bani, pentru a. c. s'a ales opidul nostru *Mercurea*. În acest respect părintele protopresbiter dl *Ioan Droc*, însărcinat din partea comitetului central al Reuniunii noastre agricole cu organizarea afacerilor ținătoare de expoziție, a convocat pe 8/21 Septembrie c. o conferență a fruntașilor economi și inteligenți din loc și comunele vecine, cărora supunând afacerea, au luat următoarele hotărâri:

Expoziția se se țină la 4 Noembrie n. c. pe locul numit »tîrgul de vite« sau la casa de timp nefavorabil sub șopru delă ospătăria »La pomul verde«. Pentru pregătirea tuturor lucrurilor s'a constituit un comitet aranjator local, consistător din domnii: I. Droc, protopresbiter, totodată president; Nicolae Simulescu, inv., totodată secretar; George Muntean, Daniil Stroia, Ioan Nicoară, Ioan Dăian,

Sus, sus, sus și alta 'n loc

Zi cu foc!

Foaie verde de cicoară,

Zi mē!...

De-aș mai trăi pân' la vară,

Zi mē!...

Ține-aci! sus mē!

S'a stricat hora. Stanca-l ia de mână pe nea Chivu.

— Ia vino 'ncoa să-ți ghicesc norocul. Și nea Chivu tremură, par'c'ar fi bolnav de friguri, și merge ca un copil.

— Aidi, aidi. Uite, vezi? am prins o gărgăriță. Stanca se pune jos pe iarbă. Toate fetele și flăcăii se fac roată împrejurul ei. Și ea, ca o țigancă cu ghiocu începe:

— Uită-te bine la gărgăriță, nea Chivule. Stanca o ia în vârful degetelor și i-o arată.

— Na, aci e gura; uită-te piciorușele ce mici sunt, ce subțirele. Are aripioare mici,

Ioan I. Heljiu, Nicolae Albu, Ioan Câmpean și Nicolae Presăcan.

La expoziție vor fi admise vitele locuitorilor din următoarele comune aparținătoare cercului pretorial al Mercurei: Mercurea, Poiana, Rod, Dobârca, Apoldul-de-sus și de jos, Ludoș, Gârbova, Rețiu și Cârpeniș.

Pentru compunerea juriului s'au propus din Mercurea 5 persoane, din Apoldul-de-sus 3 persoane, din Ludoș 3 persoane etc. etc.

Comitetul aranjator local, ce este a se întregi ulterior cu câte 2—3 fruntași din fiecare comună admisă, a luat angajamentul de a lucra din răspuțeri, ca expoziția din Mercurea să nu rămână întru nimic îndărătul celor anterioare aranjate de harnica noastră Reuniune economică.

Un econom.

Rugare către membri Reun. rom. de agricultură din com. Sibiului. D-nii Dem. Comșa, președinte al „Reuniunii rom. agr. din com. Sibiului” și Victor Tordășian secretar, adresează către membri acelei Reuniuni rugarea, să binevoiască a-și plăti taxele pe anul de față, și fac apel către membri să-și plătească acele taxe cu atât mai vârtos, că Reuniunea se susține aproape numai din venitul acelor taxe și din acelea face tot: împarte felurite semințe gratuite, câte un exemplar două de vitele de soi nobil, oi, berbeci, de prăsilă, și alte lucruri spre binele poporului econom.

Pentru mai ușoară încasare, chitanțele de membri sunt depuse la pretorii din Sibiu, Seliște, Mercurea, Sebeș și Nocrichiu, și membrii sunt rugați a le scoate când li se vor prezenta.

POMĂRIT

Sădirea pomilor.

Atât pădureții cât și altoii pot fi strămutați toamna sau primăvara. Strămutarea de cu toamnă se începe din

mititeluțe și pe de-asupra petele alea negrele, le vezi? nu-i așa că sunt multe de tot?

În vremea asta nea Chivu ar fi putut spune petele din ochii Stancăi, pe care le vedea mai bine decât pe ale gărgăriței.

— Petele astea sunt satele, în care poate să se însoare un flăcău, după-cum vrea gărgărița, să vezi!

— Stanca așază gărgărița pe dosul palmei și începe:

»Gărgăriță,

Mărgăriță

Încotro-i sbura,

Intr'acolo m'oi însura.

Și zice așa de 3-ori, și gărgărița sboară, ear' fetele și băieții bat din palme.

— Ei vedeți, spre satu nost, de-aici o să iei fata, aici o să te însori. Să știi că ea nu minte. Așa s'a întâmplat și cu Mitu al Voicăi și cu Radu al Neagăi. Eu le-am ghicit.

Nea Chivu doar' atâta a făcut:

— De una-i bine, că o să fie din sat.

Octombrie și ține până în ajunul înghețului.

În pământurile calde, uscăcioase și adăpostite, pomii se vor sădi întotdeauna de cu toamnă. Sădirea de cu toamnă e folositoare în multe privințe, și anume: apa de ploae și de zăpadă face de se umple cu țărână locul gol de printre rădăcini; atât toamna cât și primăvara de timpuriu se ivesc nenumărate rădăcini firoase, cari mijlocesc prinderea și nutrirea pomului; gerul înfânează pământul de pe deasupra, înlesnind nutrirea pomului; cu prilejul săditului, rădăcinile nu sunt expuse, atât de tare uscăciunii ca primăvara, ear' economul are timp mai mult pentru săvârșirea acestui lucru.

În pământurile reci, cleioase, umede și expuse înghețului până la mare adâncime, și unde de regulă bat vânturi aspre, săditul se amână până în primăvară. Dar' și în aceste împrejurări lucrarea pământului și peste tot pregătirea lui pentru sădirea pomilor se face de cu toamnă sau cel puțin iarna. Între aceste lucrări se numără: rigolarea, facerea găurilor, gunoarea, ș. a.

Cercați-vă odată norocul!

Sibiu, Oct. 1900.

Sfătuind pe iubii nostri cetitori să-și cerce odată norocul, nu avem de gând să-i trimitem la cutare păscălițor, de cari, de altfel, se află în toate părțile.

Nu! La cercarea norocului pe calea aceasta nu sfătuim pe nimenea. Dim potrivă.

Și dacă totuși zicem „cercați-vă odată

— Ei, cum Stanco, gărgărițele nu mint nici-odată?

— Nu, zău; uite, încotro sboară ele, e știut, par'că e voia lui D-zeu.

— Ce rău îmi pare, făcu Ilinca, cine o să ne mai cânte?

— Lasă, par'că însurat nu viu eu, viu zău! să nu vă fie de aea. Am să vă cânt atunci mai bine.

— Ii mai țragem una băeți? Ai încă una, c'o să înceapă hora în sat. Zi țigăneasca, nea Chivule.

Da nea Chivu, era așa de vesel, că nu știa ce face. Rămăsese de lemn, cu ochii spre locul unde sburase gărgărița. O fi mințit? Cine să fie de-aici din sat? Ce bine ar fi să isprăvească și el odată viața asta, să scape de glumele copiilor. Om în toată firea, se potrivește el cu copiii?

— Da ia lasă odată gândurile, nea Chivule, ce dracu, te-a prostit o gărgăriță? Zi țigăneasca aea!

A zis-o nea Chivu, da nici-odată n'a

norocul — o facem din două pricini și folositoare, și bune, și laudate.

Întău, pentru-că prin cercarea norocului, de care voim să vă vorbim, ajutați, poate o singură dată în vieață, și numai cu o sumă neînsemnată, *un lucru din cele mai bune pentru neamul nostru românesc*. A doua, pentru-că cu acest mic ajutor, unul și altul *va avea puțința să câștige lucruri de mare preț*.

Iată de ce adevărat e vorba: La 20 Oct. tomorie anul de față, adevărat abia peste 2 săptămâni, se vor trage la sorti în Sibiu 219 câștiguri, și anume:

1 câștig în preț de	10 mii	coroane,
1 „ „ „ „	3 „	— „
2 câș. à 1000 cor.	= 2 „	— „
5 „ „ 500 „	= 2 „	500 „
10 „ „ 200 „	= 2 „	— „
10 „ „ 100 „	= 1 mii	— „
20 „ „ 75 „	= 1 „	500 „
20 „ „ 50 „	= 1 „	— „
50 „ „ 20 „	= 1 „	— „
100 „ „ 10 „	= 1 „	— „

în total 219 câștiguri în preț de 25 mii coroane.

Acum cel-ce cumpără fără amânare, fie și numai un *los*, adevărat un bilet de loterie, ce costă 1 coroană, i-se dă puțința să câștige scumpeturi în prețuri mari.

Ear' la întemplantare, că cutăruia nu i-ar suride „*norocul*“, poate avea fără îndoială o frumoasă mângâiere, că cu coroana dată ajută îndeplinirea unui lucru mareț și folositor, *menit să fie mărturie, vremilor viitoare despre vrednicia și iubirea de jertfă a Românilor de azi*.

Să știe doar' că este pusă la cale facerea unei Case Naționale a tuturor Românilor, o casă care așa cum e plănuită aproape toate națiile o au, numai nouă ne lipsește.

În această casă se vor păstra toate obiectele sau lucrurile de însemnatate, ce ni-au rămas dela înaintașii noștri, și cari le vom lăsa noi și urmașii noștri pe sama viitorimii.

cântat așa rău ca atunci, par'că-i lua D-zeu mințile, îi amorțea degetele, că nu putea să le pue și să le ridice repede de pe găurile fluierului.

Odată se rupe hora. Fetele și flăcăii o iau la fugă spre sat, ca un cârd de ciori, când e aproape să vină o furtună.

Nea Chivu rămâne în urmă, merge încet cu gândurile împrăștiate. Nimeni nu se gândește la el, doar drăcoica de Stanca rămâne în urmă, așa doar să mai glumească cu el.

— Ei ce? te gândești când o să faci nunta? Mai e până în cășlegi. Da de însurat, te însori, uite să-mi tai capul!

— Lasă-mă Stăncuțo, când ai ști tu ce foc e pe mină! Ce, eu nu vîd? Nimeni nu-mi vrea binele, toți mă crede un prost acolo, care cântă cu fluieru. Eu n'am inimă? Nu simț nimic? Ei, ce vrei? Da lasă, să nu mai vorbim de asta.

— Ă, nea Chivule, ce fel de om ești!

Locul pentru facerea acestei case este și cumpărat, și o parte mai mică din banii trebuincioși pentru zidirea ei s'au adunat. Partea cea mai mare însă a sumei trebuincioase este de a se aduna acum cu prilejul acestei loterii — și de aici înainte, pe viitor.

Ținta este frumoasă și vrednică de spriginul tuturor Românilor. De aceea îndemnăm pe cetitorii acestei foi să trimită fără amânare câte o coroană sau cine poate mai multe, la: **Biroul Asociației în Sibiu, (Nagy-Szeben)** strada Morii Nr. 8, și vor primi îndată de fiecare coroană câte un *Los* al loteriei Casei Naționale. Ca să nu se facă greșeli, trebuie scris acurat numele trimițătorului, al comunei din care e și posta din urmă (aceasta și ungurește).

După tragerea loteriei în 20 Octomvrie se vor publica în toate gazetele numerele losurilor cari au câștigat, prin urmare și în foaia aceasta, ca cei norocoși să-și poată ridica fără amânare câștigurile.

Rugăm totodată să îndemnați și pe alții a cumpăra bilete dela loteria din vorbă.

Prietinul Sătenilor.

ȘTIRI DE TOT FELUL

Mașină de sămănat grâu.

„*Reuniunea economică* dela Orăștie“, tinzând a arăta economilor noștri calea pe care pot ajunge la mai frumoase roade cu economia lor, după-ce în toamnă și-a procurat o grapă de lanț pentru fenațe și un ghillau de oblit fenațele, — acum de o săptămână și-a adus și o mașină de sămănat grâu, de care în Orăștie abia mai are una tovarășia agricolă săsască, dar' de care Românii noștri n'au avut de unde folosi. Mașina e din fabrica vieneză de bun renume Hoffher și Schrantz (depozițiu din Pesta), costă 450 coroane

de ce te-i fi supărat? Uite zău, gârgărița spune în totdeauna drept... Și pe urmă să-ți mai spun una: le ești drag fetelor, care es la marne: ce s'ar face ele fără d-ta? Lasă, D-zeu are grije de toți... (Va urma).

CÂNTECE DIN OLTENIA

Foae verde peliniță,
Cuculeț de poeniță,
Sai de spune lui Ioniță,
Să vie să-i dau guriță,
Că de când nu i-am mai dat,
Din picioare m'am uscat.
Zi și noapte-am suspinat,
Până când m'am ofticit.
Sboară, cucule, ca vîntu
Și-nconjoară tot pămîntu,
Ia-l în aripile tele
Și-l adă-n brațele mele,
Că neica-i fecior de lele:
Știe-a rupe gânduri grele
Și-a veni-n brațele mele.

fără de adus (din care preț s'a îngăduit Reuniunii noastre 20% și se va lăsa și altor membri ai ei cari vor procura prin Reuniune).

Membrii noștri economi din loc ca și din comunele vecine, pot folosi mașina pe lângă o taxă mică la zi, și folosindu-o îi vor vedea foloasele și suntem siguri că în viitor nu-și vor mai sămăna grăul decât cu mașina!

Asemenea se dă în folosință grapa de lanț și ghillau de fenațe, pentru grăpare și ghiluire acum în toamnă, după gătutul cu celalalt lucru de câmp.

Un fapt caracteristic. Comanda divisei de honvezi din Cluj trimisese Reuniunii noastre economice o publicațiune pe care Reuniunea se o făcă cunoscută în cercurile sale, că adevărat la 8 Octomvrie va fi în Sibiu licitație pentru liferarea de pâine și ovės pentru honvezimea ardeleană pe un an de zile.

Ear' acum după 2 săptămâni aceeași comandă honvezească trimite Reuniunii noastre o înștiințare nouă, cu rugarea ca să o facă cunoscută în cercurile sale, că anume, licitația aceea nu se va ținea în ziua pusă întâi, ci se amână pe ziua de 10 Octomvrie și asta pentru cuvînt că 8 Octomvrie n. este sîrbătoare iudească („Sucot I.“) și 9 Octomvrie asemenea („Sucot II.“), și de aceea licitația se amână pe 10 Octomvrie n.!

E clasică această amânare a generalului honvezesc Palkovics, și noi o aducem la cunoștință mai mult ca un curiosum și un semn al vremilor! Dar' în același timp ca un lucru, din care noi am putea scoate zeci de învățături, cum se ne ținem și noi sîrbătorile și se facem și pe alții să le țină, și că ce însemnează a fi stăpîn d. e. pe negoț, cum Evreii sunt, prin marea lor sîrguință.

Tîrgul de vite ținut la Orăștie înaintea celui slobod (de Joi în 4 Oct.) a fost bine cercetat și de vînzători dar' și de cumpărători.

Foae verde trei lămâi,
Du-te dor unde te mîi:
La neica sub capatâi,
Cînd s'o'ntoarce să-l glodească,
La mine să se gîndească.
Și de l'ai găsi călare,
Să-i spui că sunt fată mare;
De l'ai găsi adormit,
Să-i spui că m'am logodit;
De l'ai găsi bînd la masă,
Să-i spui că eu sunt mireasă.

Foae verde bob-orez,
Pusei plugu să-mi brăsdez,
Unde-o fi crîngu mai des
Și nevaste mai pe-ales.
Și-mi trăsai de-o brazdă două
Dedei de o dragoste nouă.
Ce se fac acum cu două,
Una veche și-alta nouă?
Pe a veche mi-o cinstesc
Pe a nouă s'o iubesc.

Vitele, deși în ajunul iernii, s'au ținut la preț aproape ca în primăvară și vară. S'a dovedit și aci și de data asta, că vitele sunt bani, și încă frumoși bani, pentru cei-ce le știu ținea. Cele de soiu au trecut, ca pretutindenea, ca pânea cea bună, și s'au plătit întreit ca cele de soiu slab.

Lucru cuminte fac cei-ce își întocmesc azi gospodăria așa, ca în aceea vitele să aibă loc de frunte, căci ele se plătesc azi mai bine ca de pildă cultivarea bucatelor, pe cari adesea nu le putem vinde cu prețuri mai de așa, ani de zile, cum o pășim acum acuși de 2 ani.

Têrgul slobod încă a fost mai bun ca cel din vară.

Cu putință? „Gazeta Transilvaniei“ de Vineri are din Frankfurt următoarea telegramă senzațională:

Frankfurt a. Main, 4 Octomvrie. *Contra Reginei României*, care se află la rudele sale la Segenhaus, doi anarchiști români (?) au plănuit un atentat. Poliția aflând despre aceasta a împedat atentatul. Anarhiștilor le succese a să face nevăzuți. Regina s'a întors îndată în România.

Prea iute se trag plumbii! La Corneareva (în com. Caraș-Severin) se face măsurarea izlaurilor. Trebuie să se dovedească cine cât a cuprins prin vremuri din izlaurile sătești, și dovedindu-se, părțile rămân ale acelor ce le-au cuprins, dar' trebuie să le răscumpere dela comună, a căreia au fost. La această măsurare și cercetare, poporul făcând, cum el face, vuet, șgomot, gură, gendarmii au tras săptămâna asta cu plumbi în el, omorînd îndată pe trei oameni și rănind pe alții!

Prea se repetă des aceste crunte măceluri, mai nu trece an să nu se tragă undeva gloanțe în poporul nostru cu atâta ușurință

Dl Dr. Aurel Vlad își vestește deschiderea cancelariei advocațiale în Deva prin următorul anunț: Prea Stimate Domnule, am onoare a vă aduce la cunoștință, că în 1 Octomvrie n. a. c. mi-am deschis cancelaria advocațială în Deva, strada principală Nr. 38 (Fôutcza), între școalele reale și palatul comitatens. Deva, Octomvrie 1900. Cu deosebită stimă *Dr. Aurel Vlad.*

Limba română în școala de cadeți. Ministrul comun de răsboiu a rînduit, ca cu începerea anului școlar de față, propunerea limbii române să fie obligătoare în școala militară de cadeți din *Camenit* (în Slavonia), pentru toți elevii din această școală, încredințând propunerea acestui studiu profesorului dela numita școală, dlui căpitan Ioan Voicu, român din Gurariu. Școala de cadeți din *Camenit*, este singura școlă militară din monarhie, unde limba noastră se propune ca obligată, căci dela 1894 era scoasă din școalele militare.

Pr. C. Sa Părintele Vasile Mangra a mers la Oradea-mare în 29 Sept. n. și și-a ocupat noua demnitate de Vicar episcopesc, cap al consistoriului din Orade. A fost frumos sêrbătorit și în Arad la plecarea și în Orade la sosire. Ajute-i D-zeu ca lucruri bune să îndeplinească pentru biserică și națiune în noua sa demnitate.

Culesul viilor în România s'a și început în unele părți. De altfel starea viilor, după „Revista Viticolă“ e următoarea: În Mehedinți vițelor indigene le-au căzut toile și nu se pot coace strugurii, vițele altoite și stropite sunt frumoase, tăgăduesc roadă bună. În Dolj mijlociu. La Dragășani încă a stricat peronospora unde n'au stropit. La Odobești încă mijlociu. Ca mulțime, roada ăstui an dă mai mult ca anul trecut, dar' ca bunătate, mult mai slab.

Pe la noi viile sunt frumoase unde au fost stropite contra peronosporii. Strugurii buni și frumoși. Unde n'au stropit, e sub mijlociu. Pe la Pianuri spun că n'au avut nici de 10 ani așa roadă frumoasă și viile verzi codru. La Chimindia unde n'au stropit, spun că viile sunt roșii pîrlite.

Plan ucigaș la viața Țarului. La sfințirea unei biserici noue din orașul rusesc Varskoje-Selo avea să ia parte și Țarul Nicolae II., împreună cu familia sa. Înainte de sfințire însă s'a descoperit un groaznic *complot în contra vieții Țarului.* Sub fundamentul biserici adevă, socialiști poloni în tovarășie cu anarhiștii, au îngrămădit mulțime de dinamită, voind să arunce în aer întreaga biserică, tocmai în timpul când avea să fie într'însa Țarul cu familia și cu membrii guvernului rusesc. Planul a fost însă descoperit la vreme și astfel nenorocirea a fost înlăturată. L'a descoperit inspectorul de clădire Schausberger, care însă a fost ucis îndată de complotiști!

Școală de olărie mălastră în România. În orașul Tirgu-Jiu, s'a înființat cu ajutorul ministerului instrucțiunii publice o școală de „arta ceramică“ (olărie măiastră, porțelanărie, pictură și sculptură). Școala va cuprinde două secțiuni: a) secția elementară, b) secția artistică. În cea dintâiu se primesc școlari absolvenți ai școlei primare, precum și cu una sau două clase secundare. În secția artistică se primesc numai absolvenți a 4 clase secundare și excepțional cu 3 clase secundare, elevi, cari posed un talent vedit la desemn. Cursul secției elementare va dura 3 ani, al celei artistice 2—3 ani.

Pentru sêraci. Comitetul Reuniunii meseriașilor români din Sibiiu, la inițiativa președintelui său dl Victor Tordășianu, a început în anul trecut să adune tot felul de daruri, bani, haine, încălțăminte, de ale mâncării, etc. și adunând la un loc pe sêracii din loc, să le împărțască ca ajutoare de Crăciun, la care ce să mai potriviva. A împărțit peste 300 de copii, veduve și bărbați lipsiți, cu

ajutoare. Creștineasca faptă e mai presus de ori-ce laudă.

Estan comitetul numitei Reuniuni face nou apel de pe-acum către inimile milostive, să-i dăruiască care ce poate pentru-ca în Ajunul Nașterii Domnului să împărțască în chip sêrbătoresc între sêraci. S'a constituit și un comitet anume pentru adunare, comitet format din dame din corul Reuniunii sodalilor.

Reuniune de înmormântare în Căstău. Dl preot *Nicolau Andrei* din Căstău, a poftit pe mâne acolo pe dnii *Ioan Moța* și *Ioan Branga*, secretarul și cassarul Reuniunii române de înmormântare din Orăștie, ca să țină o adunare de constituire a unei Reuniuni de înmormântare în Căstău. Aflăm că va fi de față și dl preot *Ilie Popovici* din Sibîșel, căci și din Sibîșel vor intra membri în Reuniunea din Căstău.

„După comasare“. Broșura plină de bogate povețe practice pentru economii noastre, mai ales în moșiile unde s'a făcut comasare, broșură întocmită de dl *Isidor Blaga*, — se află de vânzare la Reuniunea economică din Orăștie, sau la administrația foii noastre. 20 cr. exemplarul.

Domnii abonați cari nu și-au renoit abonamentul pe jumătatea a doua a anului, cum și cei cari ne datoresc dela începutul anului, — sunt stăruiitor rugați să binevoiască a ne trimite de grab abonamentul.

Întrebări — și Răspunsuri.

Întrebare. Doresc să-mi plantez 100 până în 150 frăgari (duzi) albi, „*morus alba*“. Aș voi să fie ceva mai măricei, de 2—3 metri înalți. De unde aș putea să procur și cu ce preț? Și când ar fi mai potrivit să-i plantez, acum toamna ori primăvara?

Abonent 438. I. B. preot.

Trimîțend noi această întrebare membrului în Comitetul Reuniunii noastre economice, dlui I. Fleșeriu, inv. în Romos, d-sa trimite următorul răspuns și sfat:

Răspuns. Eu am frăgari cu miile, plantați și pentru mine și pentru vânzare. La plantare însă am mestecat pe cei albi, cu roșii și negri, și acum numai vara îi mai cunosc, după roadă. Dacă întrebătorul voiește să aibă frăgarii poate pentru cultivarea vermilor de mătasă, îi recomand să iee *de ori-și-care*, toți sunt la fel buni pentru acest scop. Am frăgari de câte 3 ani, cu coroană deja dezvoltată și fără coroană. Am apoi de 5—6 ani, cu coroană binișor dezvoltată, de 2—3 metri înalți și de 2—4 cm. diametru (grosime).

Prețul nu-l pot spune, până voi ști că-i duce cumpărătoru însuși de aci ori, fiind de departe, am să-i pachetez și expedez eu?

Îi recomand ca acum toamna numai să facă gropile, ear' plantarea însăși să o facă la primăvară.

Ioan Fleșeriu, inv.

Prețul bucatelor.**Piața din Orăștie.**

— la 29 Septembrie n. 1900 —

Grâu curat maja m. cu	fl. 7—
Grâu mestecat m. m. cu	fl. 6:50
Săcară m. m. cu	fl. 6—
Orz m. m. cu	fl. 5:50
Ovăs m. m. cu	fl. 5:50
Cucuruz m. m. cu	fl. 6—
Fân m. m. cu	fl. 2:80
Paie » » cu	fl. 1:80
Lemne de foc 1 cub. mtr. cu	fl. 2—
Carne de vită 1 kilgr. cu	fl. —40

Piața din Ilia

— la 27 Septembrie 1900. —

Grâu frumos ferd. de 30 l. cu	1:50 cr.
Săcară ferdela cu	— cr.
Orz ferdele cu	— cr.
Ovăs ferdela cu	—60 cr.
Cucuruz vechi ferdela cu	1:50 cr.
Fasolea ferdela cu	— cr.
Cartofi (grumpile), ferdela cu	—50 cr.
Vin nou feria cu	— cr.
Mere, ferdela cu	1.20 cr.
Nuci, ferdela cu	2.40 cr.
Carne de vită, 1 kilgram cu	—44 cr.
„ „ porc, » » »	—36 cr.
Slănină proaspătă 1 kl. cu	—60 cr.
„ „ svântată 1 » cu	— cr.
Brânză nouă 1 klg. cu	— cr.
„ „ burduf cu	— cr.
Ouă 6 cu	10 cr.
Pui de găină, părechea cu	40:70 cr.

FELURITE POVEȚE

Nu rupeți frunzele de napi peste vară! Vestitul profesor Wolf din Hohenheim a făcut următoarea cercare: a cultivat cu napi de nutreț un loc de-opotrivă de bun, de-opotrivă lucrat și îngrășat; la napii de pe jumătate locul li-s'au rupt foile în timpul verii, celor de pe a doua jumătate nu. De pe jumătatea întâia a recoltat de juger 27.770 kilogr. de tubercule (rădăcini), de pe jumătatea a doua 35.055 kilogr., adică un câștig de 7285 kilogr. napi (73 măji metrice) de jug.

De aici se vede, că ruperea frunzelor peste vară este în paguba rădăcinilor, cari sunt partea cea mai nutritivă și avea prețioasă în economie; ca să avem așadar napi deplin dezvoltati și frumoși, cerința de căpetenie este, între altele, să nu rupem frunzele în decursul verii.

Comitetul de redacție:

Președinte: **Dr. Ioan Mihu.**Membrii: **Dr. St. Erdelyi, Ioan Mihailu Danil David și Constantin Baicu.**Proprietar - editor: **IOAN MIHAILU**Redactor respons.: **IOAN MOȚA****Insertiuni mici**

Publicări la acest loc costă numai 1 cr. șirul.

Un Invățacel

de măcelar se primește numai decât în măcelăria subscrișului.

Să fie în vîrstă dela 15—17 ani, sănătos și voinic. (24)

Condițiile se stabilesc prin bunăînțelegeri.

Nicolae Opincariu
măcelar, Orăștie.

Mere

în cătățimi mari, atât de cele de vară cât și de cele iernatice, se pot cumpăra în comuna Mermezeu (Nyirmező) posta din urmă Geogiu-de-jos Algyógy. Singur subscrișul pot vinde îndată 100 litre mere de vară și peste 150 litre de cele de toamnă și iarnă.

La cerere, le duc la cutare loc anumit, la cumpărător. (106)

Nicolau Frățila,
econom.
Mermezeu.

Pictor,
zugrăvitor bisericesc.

Subsemnatul reintorcându-mă din România, unde de 20 de ani încoace sunt chemat în fiecare vară la zugrăvit de biserici, după ritul ortodox, și unde mi-am însușit toate cunoștințele ce se țin de această branșă, mulțumind pe toți cu lucrul ce l'am prestat, aduc la cunoștința on. public și în-deosebi a dlor preoți,

că de nou lucrez în atelierul meu din Orăștie, și-i rog să binevoiască a mă onora cu comanda d-lor precum în trecut așa și de aci înainte. Aici la noi până de present am efectuit deosebite lucrări bisericesti pentru mai multe comune din jur și îndepărtate.

Ori-ce comandă, precum: *Icoane împărătești, Prapuri, Epitafuri cu care se ocole biserica la Paști, Uși de altar sculptate în lemn, Cruci la Prestol, mari și mici, și Cruci de pus la tîmpla bisericii etc.*, toate sculptate, poleite și frumoș zugrăvite se fac repede și cu prețuri moderate.

Cu stimă

Isidor Oprușan,
pictor român
Orăștie (Szászváros)
Str. Căstăului 31.

In cojocăria

subscrișului în Poiana Sibiiului, să primesc numai decât *doi băieți*, de câte 13—15 ani, ca învățacei, pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Meseria aceasta se plătește preste tot locul, și pe la noi asemenea, foarte bine, și băieți ce vreau să se norocească la meserie, tolosească ocașiunea și vie la subscrișul ca învățacei.

Ioan Șerb
cojocar Poiana (Pojána, Szeben megye.)

„Transsylvania“

fabrica de conserve din Deva, face cunoscut, că cumpără, pentru a pregăti din ele felurite fabricate: afine (afune), mure, coarne, caise, curechiu (varză)

și tot felul de poame și legume!

A se adresa la

(101) **„Transsylvania“**,
fabrică de conserve în Deva.

O moară de arîndat.

În comuna Dobra (comitatul Hunedoarei) se dă în arîndă pe durata de 6 ani din mână liberă **o moară** pe apă, mînată de o roată cu *două petrii* de măcinat, în legătură cu moara de făină albă.

Două fireze alcătuite, și pe lângă acestea o vinărsărie mare și o grădină pentru petrecere de vară cu toate cerințele laolaltă!

A se adresa lui (103)

George Oprean,
proprietar în Dobra (H.-Dobra).

Sz. 5705—1900 tkvi. (103) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A hátszegi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság Burlek Gyorgye diák a. b. iszkronyi lakos Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt végrehajthatónak Stenkeu Partenie a. b. iszkronyi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében közhírré teszi, hogy végrehajthatónak 610 korona tőke ennek 1899. január 1 napjától járó 5% kamatai 213 kor. 10 filler eddigi megállapított per és végrehajtási valamint a jelenlegi 30 kor. 60 fillér és a még felmerülendő költségek 120 korona tőke ennek 1894. október 15-től járó 5% kamatai és a még felmerülendő költségek iránti követelés kielégítése végett Stenkeu Partenie végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. tszék puji kir. jbiróság területéhez tartozó a. b. Iszkrony községi 23 sztjkvben A 1—2 rsz. 4—6 rsz. a felvett ingatlanokból 2/4 rész jutalékát ugyan ennek nevében állatt azonban jelenleg Burlék Petruné Sztenkeu Mária és kisk. Sztenkeu Dumirru és Iliana nevére átirt az a. b. iszkronyi 5 sztjkben A I. rsz. a felvett ingatlanokból 1/4-ed rész az ugyanott 9 sz. tjkben A 1, 2, 4, 6—10 rsz. alatt felvett ingatlanokból 1/2 rész az ugyan abban 64 sztjkvben A I. 1—3 rsz. a felvett ingatlanokból 1/3 rész és az ugyan abban 68 sz. tjkvben A I. 1—2 rsz. a felvett ingatlanokból 1/4 rész jutalékát rendszámokénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 608 koronát tevő kikiáltási árban az 1900. évi november hó 2 napjának d. e. 10. órákor a. b. Iszkrony községének előljárója házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adadni.

Árverelni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben vagy ovadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez leteni, avagy annak előzetes birói letétbe helyezését tanusító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés jögerőre emelkedése napjától számítandó 30 nap alatt, a másik felerészét pedig ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától számított 5% kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a hátszegi kir. adóhivatal mint birói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Fehér, kir. aljbiró.

Sz. 5706—1900. tkvi.

(104) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A hátszegi kir. jbiróság mint tkvi hatóság Gusitza Kostandin Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt Antal Solomon (Bagyik) Felső-Szállás-pataki lakos vhaajtás szenvedő elleni ügyében közhírré teszi, hogy vhaajtónak 136 kor. tőke, ennek 1898. évi november hó 20. napjától járó 5% kamatai 70 kor. 40 fillér eddigi megállapított per és vhaajtási valamint a jelenlegi 17 kor. 30 fillér és a még felmerülendő költségek iránti úgy a csotlakozotnak kimondott Pujú Jánosnak 95 frt. s jár iránti követelésük kielégítése végett, Antal Salamon (Bagyik) Bál Mária vhaajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék puji kir. jbiróság területéhez tartozó Felső-Szállás-patak községi 65 sztykvbén A t. 2—14 rsz. alatt felvett ingatlanait és az ugyanott 189 sztykvbén A t. 2 rsz. alatt felvett ingatlanbóli 1/7 rsz. jutalékát rendszámoknti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben meghatározott összesen 645 koronát tevő kikiáltási árban az árverés november hó 27. napjának d. u. 3 órákor Felső-Szállás-patak községnek előljárója házánál megtartandó nyilvános árverés legelőbbit ígérőnek esetleg a kikiáltási áron megvásárolhatója adani.

Árverelni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes birói letétbe helyezett tanusító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés jógerőre emelkedése napjától számítandó 30 nap alatt, a másik felerészét pedig ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától számított 5% kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a hátszegi kir. adóhivatal mint birói letét pénztárnál befizetni.

A kir. jbiróság mint tkvi. hatóság.

Hátszeg, 1900. véi augusztus hó 3-án.

Fehér,
kir. aljbíró.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

intemeiată la anul 1868

in Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

➔ **contra pericolului de foc și exploziune** ➔

edificii de ori-ce fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestminte și rufe, caré și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

➔ **asupra vieței omului:** ➔

in toate combinațiunile conform tabelor sale foarte variate ca asigurări simple pe casul de moarte, asigurări cu termin, asigurări de copii, de zestre, rente viagere, asigurări cu plățirea de *două-ori* a capitalului, și cu polițe libere de premii etc,

Asigurări populare fără cercetare medicală (sistem german.)

Asigurări pe speșele de înmormântare cu solvire imediată.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1.400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în siguranțe pupulare.

Active cu finea anului 1899: **2 milioane 185 mii coroane.**

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:

64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieței:

9 milioane coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

2,825.645 c. 62 b. pentru daune de foc și 2,498.042 c. 10 b. capitale asig. pe viață,

total: 5,323.687 coroane 72 bani.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agențele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

8—10

Direcțiunea în Sibiu,
str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 275.000.

(92)

Depuneri: cor. 1,750.000.

5—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arîndează și exarîndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva verbal în biuroul institului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1900.

Direcțiunea.

Anunț.

La subsemnatul în Orăștie (Szászváros) se capetă o cantitate de **1500 klg. slănină bună, groasă, albă, de pirlit**, cu preț foarte moderat.

Voitorii de a o cumpăra pe toată sau dela 50 klg. în sus, sē se adreseze la

Vasile N. Bidu

Orăștie.

(83) 8—8

„Minerva“

Institut Tipografic

Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele:

Opuri, Broșuri și
Placate
Bilete de logodnă și
cununie
Carte și epistole

☆ Circulare ☆
& preț-curenturi

Note, Bilete de vizită
după plac și
cerere
Registre și imprimare
Anunțuri,
Compturi și Adrese.
Bilanțuri etc. etc.

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pute executa ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

**Comande
din afară se efectuează
repede!**